

3 Cena numeru 3 centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:

Miejscowość w Krakowie (tu dostawa do domu) K 1.50 na prowincyi a przesyłka pocztowa 1.60
Prenumerata za granicą: m. k. 1.50, fr. k. 2.—, rb. 1.—

Pojedyncze egzemplarze nabywać można we wszystkich agencjach prasy i na wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA

za wiersz po 16 hal., za każdy następnym raz po 12 hal. drobne ogłoszenia po 4 hal. od wycena (minimum 50 hal.). Nadesłana za wiersz po 16 hal. Spół. na każdą stronę po K 6.—, półspół. K 3.—, Załączniki K 30.— na tydzień.
Korespondent w swoim zarządzeniu p. M. WŁPĘCZYŃSKI.
Administracja „NOWIN”: ul. Wiślna 2
otwarta od godz. 8 rano do godz. 8 wieczorem.
Na Lwów Skład i Ekspedycja:
Agencja Sokolowskiego, Pasaż Hausmana 2.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ulica Wiślna 1. 2
Ekspedycja „Nowin”: ulica Wiślna 2.
REDAKTOR NACZELNY
LUDWIK SZCZEPAŃSKI
Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Telefon Nr. 340) od godziny 8 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Wiślna 9. Reklamistów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 4-tej. Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

Sprawa miejskiej ordynacji wyborczej.

W rządzie powołanych głosów, oceniających krytycznie całokształt sprawy reformy ordynacji przytoczyć nich nam będzie wolno z kolei opinią tak wybitnego uczonego jak adwokat dr L. Borek, który w odpowiedzi na kwestyonaryusz jeszcze przed dyskusją w komisji reformy wyborczej, przesłał nam następujące uwagi:
„Z góry szanując wasze, za mojem zdaniem sprawy reformy wyborczej do Sejmu i Rady miejskiej, aczkolwiek niewątpliwie doniosłe i ważne, za wiele zajmują miejsca w dyskusji publicznej, szlachając sobą inne o wiele od nich ważniejsze.
W pierwszym rządzie chodzi o całą szerokość spraw, które gmina wiana załatwić, a które załatwia albo zbyt powoli albo też bez należytej znajomości rzeczy, albo jednostronnie albo wprost opełzale. Te sprawy to treści i loty sądzai gminnych, a dobra ordynacji wyborczej, to tylko środek. Bez dobrej ordynacji wyborczej stali trudno — choć nie jest niemożliwym — uzyskać dobre rezultaty gminne i dlatego rozumieliśmy zainteresowanie nawet gorąco projektowaną reformą i cieszymy się, gdyby osiągnęło się także i przedwyświadczenie do sąduch spraw podpadających pod kompetencję sądu gminnego. Powinno stali to zainteresowanie ograniczać się do samej reformy wyborczej do Sejmu i Rady, a nie obejmując loty rzeczy i celu rządów, bo doli się mimowolnie podejrzenie, że chodzi nie tyle o polepszenie stanu rzeczy *in merito*, ile o interesy osobiste.
Kosztując w ten sposób muszę sobie zadać przedewszystkiem pytanie, jakie są najwłaściwszą i najpilniejszą zadania gminy — naturalnie obok sprowadzenia rządów we „własnym” i „propercownym” ustawie, sakreślonym zakresie. Oto są nimi: zachowanie polskiego charakteru miasta Krakowa i wydatna opieka socyalna dla klas uboższych. Stąd wniosek: każda ordynacja wyborcza, która tym zadaniom odpowiada, jest w moich oczach dobra, każda inna zła.
Za powołaniem, buspółredem i tajemnym głosowaniem jest zapewne znaczna większość wyborców. Posostają otwarte pytania, czy ona ma być także re-

wmem i czy wyborcy mają odbywać się zawodami jak dotąd: koryta wielkiego i małego handlu, wielkiego i małego przemysłu, wielkiej i małej inteligencji (przepraszam, ostatniej) kurył wcale niema), czy też okręgami, czy wszędzie jak naprzykład we Lwowie tak, że każdy obywatel miałby prawo głosować odrazu na całą listę kandydatów. Odtąd sędzi mi się, że wszelkie sądzai wielkie ściągnięcie się do powoływ kół zawodowych lub złączonych sądzai, czy zamieszkanie w jednym okręgu zmniejsza liczbę stosownych kandydatów i wywołuje wybory zaściankowe i pomijające wszelką różnicę myśi polityczną. Z tego powodu byłbym za reformą sądzai i gruntowną obecną ordynacji wyborczej do Rady miejskiej, wytykając sobie jako program śmiały i oświecony politykę socyalną oraz zachowanie polskiego charakteru dawnej stolicy Polski. Jestem także za równym prawem wyborczym, z wyłączeniem jedynie analfabetów, a ktrymi stawiam na równi osoby nie umiejące czytać i pisać po polsku. Stworzenia z gmin podnieślięskich osobnych okręgów wyborczych byłbym przeciwny, obywateli tych gmin głosowaliby wni na całą listę radców miejskich razem z obywatelami starego miasta. W każdym razie wybory okręgowi, byłabyż racyni mojej dowolnie, niż dotąd, uważam za lepsze i rokujące rezultat korzystniejszy od wyborów w kuryłach zawodowych.
Na pytanie ostatnie nie odpowiadam, bo musiałbym dotknąć kwestyi osobistych — to tylko pracuję w ogólności szanując, że gruntuwa i jak najdalej idęca reforma ordynacji wyborczej do Rady miasta, była przeprowadzona z uwzględnieniem utrzymania i utrwalenia polskiego charakteru naszego miasta, wyszłoby na dobre wszystkim stronom, także i za-mocnem mieszczanostw i dlatego moimwa, ukrytą niechęć powoływ siar do reformy, dźmącząc sobie tylko tak powozecham u nas dyspantystem w kwestyach politycznych, rozspierając się niestety tam, gdzie tylko gruntuwa przygotowanie i fachowa znajomość rzeczy mają prawo głosu.
Adwokat dr Leopold Caro.
(C. d. n.)

Po ucieczce Sycyzyńskiego.

„Im głębiej w las, tem więcej drzew”. Im dalej śledztwo postępuje, tem ciekawsze szczegóły na jaw wychodzą. Więc przyjaciele polityczni Sycyzyńskiego, nie mogąc na drodze legalnej uzyskać amnestyi dla szlachana, wytykali wszystkie nielegalne środki, aby władze więzienne uosposobić najlepiej dla „geroja”. Oczekano więc dyrektora domu karnego p. Kalonasa, całą sianicą zabiegów, starań, prośb i wrólów, hyle tylko uzyskać jakiegoś ułgi dla Sycyzyńskiego. Lecz p. Kalonasi miał nieugięty charakter. Koncesye, jakich mu nie dzielił, był bardzo skromne, a ograniczyły się do 2 chlebek do nosa (zamiast jednej) tygodniowo, nadto zezwolił na częstszą wizyty rodzinny, przy ktrych jednak sam był zawsze obecny.
Lepiej im się powiodło — jak wiadomo — że sianica więzienna. Dozorcy utrzymali „pożyczki” z rubli banków, które im wypłacano w miarę zasług.

Sycyzyński zawsze długi z nim rozmawiał i bardzo się z nim zaprzyjaźnił. Na jakieś czas przeczcie Sycyzyńskiego, J. zakupił samochód, który teraz znikł bez śladu. Policja prowadzi dochodzenia w tej sprawie.
„Niema sprawy Sycyzyzyńskiego”.
„Gazeta Wieczorna” ogłasza interview z jednym z przywódców ukraińskich, ktry na stosowne za-pytanie odpowiedział: Jest wykluczonem, aby klub ukraiński wogóle do tej sprawy się mieszal. Sprawa Sycyzyzyńskiego prezentała istnieć dla klubu ukraińskiego z dniem 10 listopada.
Radnykasz się poseł ruski, Bazyzyński, oświadczył, że nieciechka zaskoczenia ocyfale kula ruskie. „Dia kraju zginął on na zawzysa. I kto wie — powiedział poseł Bazyzyński — czy nie to lepszym dla obu stron, aniżeli gdyby Sycyzyński kiedyś mógł agitować i pracować politycznie wśród ludu”.

Konflikt rosyjsko-perski.

Rosya myśli całkiem na serio o usadowieniu się na dobre w Persyi i chwyciła się w tym celu najbliższych pretekstów. Zaledwo jako tako skon-solidowały się — po naradzeniu pretendentów — stonunki w ciężko skołatanem państwie perskim, alicji Rosya odrazu rozpoczyna nowe wicherzenia. A o pretekst nie trudno.
Niedawno władze teherańskie zabraly się — wedle oryginalnego zwyczaju — do konfiskaty majątku stronników szacha, spęcali zaś majątki Szoa za Salana, brata zdestronowanego szacha. Majątek ten znajduje się w Teheranie i jego okolicach.
Poniważ jednak ten majątek był zastawiony w banku persko rosyjskim, więc poselsstwo rosyjskie w Teheranie w obawie, aby na sekwestrze nie uosporzył interesy podanych rosyjskich, na wniosek generalnego konsula rosyjskiego Pochitowa złożyło rządowi teherańskiemu protest z za-

żądaniem natychmiastowego usunięcia żandarmów perskich z domu księcia.
Rząd perski nie zadowolony się do tego żądania a żandarmi perscy zajęli skonfiskowany dom księcia, leżący naprzeciw konsulatu rosyjskiego i utworzyli tam coś w rodzaju obronnego posterunku, z którego niepokojono urzędników konsulatu rosyjskiego.

OWO OTWARTE SKŁAD
WIELKI GARAŻY

artykułów nieprzemakalnych, płaszczy gumowych oraz pelerynek dla P. P. Oficerów w wielkim wyborze hurtownie i częściowo poleca firma

Chłapka egzokucya. (Patrz artykuł)

Wojna włosko-turecka.

Czy odważą się na operacye na morzu Egejskiem? — Protest Austrii
Flota włoska krąży po morzu Egejskiem. Czy odważą się na rozpozecie króków wojennych przeciw tureckim wyspom Lesbos, Chios, Rhodes, Tasos, Tenedos?
Wpawadzie jedno z pism tureckich już donosiło, że okręty włoskie zbombardowały Mitylene na wyspie Lesbos, ale wieść ta nie znalazła potwierdzenia. Również trudno by było doli wierze, jakoby Włosi nie mieliż zamiar forsować przejazd przez Dardanelli, broniący przez ciężkie działa, ktrychby flocie włoskiej doli się we znaki — lub jakoby zbombardować chcieli Bejrut, Smyrnę lub Saloniki, także doskoale ufortyfikowane.
Tylko akcya przeciw wyspom byłaby dla floty włoskiej względnie łatwa. Ale m.terwałby pożytek z tej akcyi byłby niewielki. Wobec tego, że handel tych wysp podczas wojny ustaliby zupełnie, Włosi nie mielibyż też spożiwowanego dochodu z cel — narzyliby sobie ciężko to mocarstwa euroejskie, ktrye na tych wyspach mają interesy handlowe, więc przedewszystkiem Austrię, Anglię i Rosyę.
W kołach politycznych twierdzą, że Anstro-Węgry faktycznie już złożyły protest przeciw włoskim operacyom na morzu Egejskiem. Słychać też, że między ambasadorami mocarstw w Rzymie odbyła się wymiana myśi o włoskiej akcyi na morzu Egejskiem. — W Konstantynopolu zaś rada ministrów uchwalila zawiadomić mocarstwa, że w razie ataku na wyspy lub wybrzeża tureckie, Porta wydalil wszystkich Włochów.
Sytuacya w Trypolisie.
Sytuacya w Trypolisie jest niezmienna, t. j.

H. MUND
Kraków, Sławkowska 30
w domu kamienicy „Jaspisowej” w okolicy zaparkowalniczym.

Laboratorium lekarsko dentystyczne - ul. Floryańska 23, II. p.
Uniw. Med. Dr. Sabiny Weinberg — Dział techniczny: Wilhelm Fruchtman.
Wykonuje wszelkie zabiegi w zakresie: karsko dentystycznym wchodzące: Ceny przystępne. Ułgi w spłatach. Godziny ord. 9-11 i 3-6. Dla ubogich usuwanie zębów od 8 do 9 rano bezpłatnie.

lisie jest takie, że ebcy attaches zważasz wolać się usunąć z niebezpiecznego terenu.

Oskarżenia przeciw Francji.

Rzym. „Corriere d'Italia” zarzuca władzom francuskim w Tunisie, że zlamaly neutralność, dostarczając Turkom pieniądze i pozwalając im przejąć broń do Trypolisu. Przynajmniej raz na tydzień wywala się z Tunisu do Trypolisu jeden transport środków żywności i leków.

Mahmud Szefket w Trypolisie?
Konsultrybun „L'Asie” wychodzi z domostwa wojny Mahmud Szefket pasza ma zamiar udać się rzekomo do Trypolisu na zdrowie. Zdaje się jednak, że Mahmud Szefket pasza odaje się w rzeczywistości do Trypolisu, aby objąć naczelne dowództwo nad tamtejszymi wojskami tureckimi i arabskimi.

Dezerterzy włoscy.
Graz. W Styryi, a zwłaszcza w Tyrolu znajduje się obecnie bardzo wielu włoskich robotników. Są to rezerwiści, powołani do służby wojskowej do Włoch, którzy jednak nie chcą tam jechać, oświadczając, że stosunki aprowizacyjne w armii włoskiej są tak złe, że wolałoby zdezercerować, niż narazić się na śmierć głodową lub śmierć z tyfus i cholery.

Zniszczenie samolotu włoskiego.
Konstantynopol. „Monitor oriental” donosi z Trypolisu, że w ostatki aeroplan został podczas wylotu rekoneskacyjnego przez tureckie działo zniszczony. Urzędowego potwierdzenia tej wiadomości nie ma. Jedno z pism donosi, że Turcy i Arabowie przedsięwzięli kolo Bemeliano nowy start na włoskie wojsko; wynik walki jeszcze nie jest znany.

Gwałty i okrucieństwa włoskie.

Berl. Tagblatt“ z obrazem opisuje gwałt, jakiego ofiarą padł korespondent tego dziennika w Trypolisie. Włochy żołnierze sprawili się w nim doradzie. Wypadł do jego domu, postrzelony na przedmieściu, w niebezpiecznym sąsiedztwie gwałtowno, zbierał lub niszczył wszystkie książki i cenne manuskrypty naukowe i ciekawe zbiory z Arabii i Afryki według, niszczył cały rezultat pracy lat kilkadziesiąt. Ponadto niszczył cały ten zbiór 30,000 kartek manuskryptu do lekycanów. Korespondent „B. Tgbl.” jest znany badacz afrykański G. A. Krause, mieszkający od szeregu lat w Trypolitanii. „Berl. Tgbl.” domaga się interwencji dyplomatycznej.

Mac Callagh, korespondent angielski, który opuścił Trypolis, nie chce patrzeć na szbrodło włoskiej soldatek, przytacza następujący fakt:

Oto dnia 26 z m. oddział Arabów zdobył z siedzibą wprost odległą przysiółek wsi Beni-Jamala. Oddział ten został potem otoczony w jednym domostwie i walczył po bohaterku przez 12 godzin bez przerw, aż do zupełnego wyczerpania amunicji. Potem ten oddział wysłał całą chorągiew, ale został mimo to zupełnie zniszczony!

Ala też to z Arabowie plonę wprost fanatyczną nienawiścią ku Włochom i wrogie ku Europejczykom i walczą z zaciekłością, która nie zna niebezpieczeństwa.

Revolucja w Chinach.

Szanghaj. Miasto Czifu zajęli rewolucjonści. Nanking. (B. Rentera). Wczoraj rano przybyło tu 13 chińskich okrętów wojennych. Dotychczas nie wywisły one jeszcze żadnej flagi; zapewne jednak niebawem zaciągną flagi republikańskie.

Palin. (B. Rentera). Jauszajski przybył tu zwoją z wojskiem, przeszło 3000 ludzi. Zebrał się ogromny tłum Indochińczyków, którzy go milcząco Spokojno nie znaną.

Londyn. Do „Daily Telegraph” donoszą z Pekinu: Jauszajski wysłał list do przywódcy powstania Liu-Antungu. Ten po przeczytaniu o-

CZARODZIEJ

Wielki romans dramatyczny
MICHAEŁA ZEVACO.

120
Ala wieźnię cesarza, przebywającego w zamkach hiszpańskich, wśród dźwięków gitary i poryjających seoniatas — to się da zrozumieć.
Tymczasem — król francuski więzionem u jakiegoś włościana w Paryżu! O dwa kroki od Luwru. Nie, to tylko zmarła!

Jednak, gdy przybył na ulicę Calandre, przestał nagle tem się męczyć. Zdarzył się czasami takie myśli nagle, niespodziewane, które wdzierają się do mózgu niby wichy. Myśli — wspomnienia, które wywołują z grobu przeszłość, powołują do życia dzieje minione L. gryzą człowieka... w samo serce!

— Ja kiedyś byłem już na tej ulicy — myślał Henryk. — Ale kiedy? Bardzo długi dawno. I po co tu przychodziłem? Nie pamiętam.

Ala kiedy wszedł do biednej, ponurej izdebki, przypomniał sobie.

Wziął blask odległej przeszłości, ujrzał czyny młodości swojej.

W izbie tej był raz jeden tylko w życiu, a jednak obraz jej pozostał gdzieś w głębinach jego umysłu, pogrzebany pod wspomnieniami innymi, pozornie zapominany. Zrozumiał, że on też kiedyś Król zdradził nagle. Zrozumiął, poczuł, że on też kiedyś nie zapomniał nigdy. Gdyby zamknął oczy, widziałby ją z najmniejszymi szczegółami!

Tak, to tu! Tu niedługo o, księżo, syn królewski, przychodził w noc podobną, do bandyty i mówił mu:

— Jeśli matka nie przyjdzie o północy na ulicę de la Hache na schadzki, będziesz oczekiwał do godziny pierwszej. I wtedy dziecko musi umrzeć!

Matka nie przyszła na schadzki. Dziecko zginęło, zamordowane. Bandyta upoił się, um.

Ujrzał dziecko. Ujrzał je z oślepiającą jasnością takim, jak je widział w ciemnicy Temple, gdy wdzierał się matka. Nieszczęśliwe niemowlę rzuciło się i krzychało.

świadczył z uśmiechem, że odpowie na list, gdy z jakimkolwiek wrócy do Pekinu.

Do „Morning Post” donoszą z Szanghaju, że Liu-Antung ofiarował Jauszajskiemu prezydenturę Zjednoczonych Stanów Chińskich.

Chińskie egzekucje.

(Patrz ilustrację).

Władzą rządzi jest, że Chińczycy odnawiają się w dziedzinie karowania najwięcej pomysłowicie. Z pewnością jest to dół naród najkrwawiejszy, który z przyjemnością przygotowuje i wykonuje i zabijaniem eskasakom.

Nierazkie są w Chinach „gremialne” ichnienia na śmierć skazanych przestępców.

Egzekucja taka odbyła się cztery miesiące temu w Jangtse, gdzie śięto jednego dnia 24 rozbitków za napad na „dżonkę” (dół podróznia) angielskiego chemika W. J. Murray'a, mieszkającego w Hongkongu. Kat, urzędujący w Jangtse, posiadający balnejską wprawy, odciął od tołwia 24 głów rozbitków w przeciągu 22 minut. Ciałekiem ten ścina rozcięto przeszło 500 głów.

Ilustracja dzisiejsza przedstawia nam dwa arzystawki skazanych na ł. zw. po polsku, przępnar. Na sztyło zakładają się im jasma dębowa, okute żelazem, wadzą 80—95 kg., które nieszczęśliwi muszą dźwigać najmniej 35 czasem i więcej godzin. Jest to męka strasna, bo katownicy nie może ani unąć, ani też w żaden sposób nilyć sobie ciężar.

Revolucjoniscie chińskie, którzy zwyciężyli przeprowadzają bój z mandżurkami obrócającmi karnego stróża, dokonają i w zakresie sądownictwa takiego zasadniczych reform.

Z kraju.

Bachnia. Staraniem Tow. „Życie” odbywać się będą stale co niedzieli o godz. 5 popoł. popularne wykłady w sali „Sokola”. W niedziela niedzieli odbył się pierwszy taki wykład. Miał go prof. Uniw. Jag. dr Ludwik Bronner — o przyrodoznawstwie i kulturze narodów. Publiczność nasza nadąpo dzwianiem bardzo licznie, bo w liczbie 200 osób pospieszyła na wykład. W następną niedzielę wykład będzie prof. Hunter: Voltaire i Jan Jakób Rousseau

Z Bochni. Wieczór pieśni prof. S. Bursy, który ten wytworny śpiewak ozdobił prelekcją, był naprawdę artystyczną produkcją, jedną z tych, które nie często trafiają do bocheńskiej sali koncertowej. Wysoce interesującą prelekcją, w której ujął sympatycznie śpiewak dzieje rozwoju artystycznego pieśni polskiej, przysięchała się noblessa Bochni całej, z natężoną uwagą. Wykład barwnie i ze swadą wypowiedziany uzupełnił prof. Bursa odpiewaniem całego szeregu najpiękniejszych pieśni polskich, w którym przewyżnił się przed słuchaczem w artystycznym odzwierciedleniu, utwory Krasińskiego, Ganiciewicza, Chopina, Moniuszki (przepięknie zaśpiewana ballada o trzech Bractwach), Żeleńskiego, Noskowskiego, Niewiadomskiego i Galla — oraz całego pocztu najwybitniejszych kompozytorów polskich. Prof. S. Bursa ma już ustaloną w krajn calym, markę dystyngowanego pianistaz i wytwornego śpiewaka, zbytniecm tedy drybyli, poraz nie wiem który, opisywał efekt jego artystycznych usiłowań. Produkcja była nadto wysoce interesującą dla... society bocheńskiej, gdyż współdziałał w niej przyjeźla jedna z uczennic prof. Bursy, uroczna mieszkanka Bochni p. Ma rya Ossolińska. Wykonaniem pieśni Swierzyńskiego, Karłowicza i Sokołaya ujęła andytoryum, które młodzieńca śpiewaczka w tym występowała na estradzie, poraz pierwszy oklaskiwano bardzo gorąco za piękne odpiewanie pieśniak. — Obiecujący dźwięczny materiał głosowy, znacznie zaawansowany w studiach, nieprzeciętna muzyczność, poczucie wrodzone estetyki śpiewackiej pozwala rokować

Wtedy książę Henryk nie bał się placu dziecka. Dziś, po dwudziestu dwu latach, usłyszał plac ten... zdradził.

Król otarł czoło i wyszeptał: — Dziecko nie żyje! — Czterej awanturnicy jeśli się czego bali, to jedynie strzyżka i to nie bardzo... Teraz, gdy usłyszieli ten szepot ponury, a tajemniczy, te słowa niespodziewane a szczególne, zdradził również.

— Dziecko nie żyje? — powtórzył Trinquemalle zdumiony. — Jakże dziecko? — spytał Corpobalano. — Ach, tak, więc tu zabijają dzieci? — wtrącił Strazfara.

— Sacrament! — zaklął Bourcaean. Ale Henryk już oprzytomiał. Zebrał wspomnienia, nie miał już w sobie resztek na wiatr. Zmierzwił wzrokiem włościanów i rzekł: — Młodziu blazny! Ja tu pytać będę. Odpowiadaj! Czy w tej porze nie mieszkał niedługo Brabančan? Czyście go znali? C. d. n.

Wtedy książę Henryk nie bał się placu dziecka. Dziś, po dwudziestu dwu latach, usłyszał plac ten... zdradził.

Król otarł czoło i wyszeptał: — Dziecko nie żyje! — Czterej awanturnicy jeśli się czego bali, to jedynie strzyżka i to nie bardzo... Teraz, gdy usłyszieli ten szepot ponury, a tajemniczy, te słowa niespodziewane a szczególne, zdradził również.

— Dziecko nie żyje? — powtórzył Trinquemalle zdumiony. — Jakże dziecko? — spytał Corpobalano. — Ach, tak, więc tu zabijają dzieci? — wtrącił Strazfara.

— Sacrament! — zaklął Bourcaean. Ale Henryk już oprzytomiał. Zebrał wspomnienia, nie miał już w sobie resztek na wiatr. Zmierzwił wzrokiem włościanów i rzekł: — Młodziu blazny! Ja tu pytać będę. Odpowiadaj! Czy w tej porze nie mieszkał niedługo Brabančan? Czyście go znali? C. d. n.

Wtedy książę Henryk nie bał się placu dziecka. Dziś, po dwudziestu dwu latach, usłyszał plac ten... zdradził.

Król otarł czoło i wyszeptał: — Dziecko nie żyje! — Czterej awanturnicy jeśli się czego bali, to jedynie strzyżka i to nie bardzo... Teraz, gdy usłyszieli ten szepot ponury, a tajemniczy, te słowa niespodziewane a szczególne, zdradził również.

— Dziecko nie żyje? — powtórzył Trinquemalle zdumiony. — Jakże dziecko? — spytał Corpobalano. — Ach, tak, więc tu zabijają dzieci? — wtrącił Strazfara.

— Sacrament! — zaklął Bourcaean. Ale Henryk już oprzytomiał. Zebrał wspomnienia, nie miał już w sobie resztek na wiatr. Zmierzwił wzrokiem włościanów i rzekł: — Młodziu blazny! Ja tu pytać będę. Odpowiadaj! Czy w tej porze nie mieszkał niedługo Brabančan? Czyście go znali? C. d. n.

piękną nadzieję młodej śpiewaczce, która ponadto cieszy się nieposiednią urodą. Oklaski oraz kwiaty, których zbierała p. Ossolińska wielką mnogość niech będą zachętą w pracy na talentom. Z.

Zwycem spalono. We Lwowie przy ulicy Jachowicza pod 11A u niejakich Schwarców mieszkała wdowa Małka Blienerowa, licząca lat 70, która przez nieostrożność wywołała eksplozję maszynki spirytusowej. Od płonącego spirytusu zajęły się uniechłanowem pokoi i odzież za niego. Wpół przynależąca do wanny, chociaż się walała i wlażyła do pustej pralki wanny, nie miała już siły, aby odkryć kurek, ani też wydobyc się z wanny i zginęła w męczarniach.

Z Wieliczki. Czwartkowe posiedzenie Rady m. objęło szereg spraw bardzo ważnych i obfitowało w pewną ilość hardo ciekawych i charakterystycznych poglądów na rozmaite sprawy. Na pierwszy ogień wziął magistrat, oparty o zasadniczo dawniejszą uchwałę Rady m., sprawę garnizonu wojskowego w Wieliczce. Wynikiem gorącej dyskusji, w której przedsięwzięto o garnizon przemawiali pp. dr. Frieberg, S. Rychel, ks. Stan. Ochalski, L. Widomski i dr. Łuszczkiewicz była uchwała wywołająca magistrat, w w dalszym ciągu przeprowadził badania R. m. Sal. Rosenzweig oświadczył w ciągu dyskusji, że chyba tylko ci obywateli, którzy nie placą dodatków na cele miast, mogą być przeciwnikami tej sprawy, albo nie mogą być obywatelami. Już dotychczasowe badania, oparte na doświadczeniach innych miast, które zostały garnizon wojskowy, wykazują dowodnie, że za ośmiesiąt tyfł miast po sprowadzeniu wojska wzrosła. Obawy, że obniży się poziom moralności a raczej obyczajności, z chwilą za istnienia garnizonu, są również niezasadzone. Są to twierdzenia przedewszystkiem nieudowodnione — przypuszczenia. Trochę zresztą twierdzić poważnie, że żołnierze to jakiś rodzaj ludzi, którzy poza służbą zajmują się przeważnie tylko czynami nieobyczajnymi. Ani trochę oni nie gorsi ani nie lepsi od naszych górników, którym nikt na Radzie m. nie zarzeka nieobyczajności. Inne zdanie obawy, że miasto po wybudowaniu kaszarni może być narazone na ewentualne okusowanie garnizonu, również nie da się przyjąć: wszak można zawrzeć umowę na długie lata. Nie należy także zapominać o tem, że Wieliczka leży w terenie operacyjnym krakowskiej fortecy i że już z tej racji nie ma obawy zmiany raz zaprowadzonego porządku.

W sprawie gruntu pod szkołę średnią uchwała R. m. oddać półtora morga gruntu (dawnej funduszu szpitala św. Ducha) na „Zadorach”, rzadziej szeroki dojazd, grunta te zdrenować i sporządzić plan regulacyjny „Zadórów” na koszt gminy. I w tej sprawie przeprowadzono ożywioną dyskusję, niektórzy bowiem radni woleliby mieć szkołę w dole w mieście, n. p. koło parku Mickiewicza, gdzie są stawy, niż na proponowanym miejscu.

W dalszym ciągu posiedzenia uchwalila Rada m. zamianować em. c. k. weterynarza pow. p. Hermana Hirscha weterynarzem miejskim z wliczeniem czasu prowizorycznej służby w gminie. Dalej uchwalono ulokować kapitał z wylosowanych obligacji w pow. Kasie Oszej. — udzielił policjantom miejskim Piotrowi Burzale i Franciszkowi Dądzikowi zaliczki na placę w kwotach 200 i 240 kr. — udzieleno na podstawie § 2 ust. z. 1896 prawa przynależności kppowci Mendliowi Spirze wraz z jego dziećmi, oraz Elzowimowi Tiefenbrunow, zegarmistrzowi oraz jego żonie i synowi, a odmówiono takżejże prośbie Abrahama Rosenstocha, dla braku warunków nastawowych, — zapoinowano dalej przychylnie prośby o kasowna M. ryanu Siendowoi na wyszynk wina, Abrahama Zollmanna na wyszynk wina, Natalego Weisblaha na podawanie potraw, kawy, herbaty i t. d., Józefa Eihorna na podawanie potraw i wyszynk wina i Ewy Goldinst na wyszynk wina. Bardzo

racjonalną powzięła również uchwałę Rady m. ustalając przepis, by od 13 w nocy do 6 rano zawieszano na rynku dolnym pełnią służbę jeden fiakier. Także za jazdy nocnym przyznano w wysokości podwójnej taksy dziennej. Następnie uchwalono powołać liczne kom. mi miejskich o cztery, za co również w interesie porządku w mieście wdzieczność Radzie się należy. W końcu uchwalono stworzyć posadę dozorczy robot miejskich za wynagrodzeniem 56 koron miesięcznie i nadano ją p. Józefowi Bogdzie em. c. k. st. kom. straży skar. Do zakresu działania p. Bogdy ma należeć odbiór zakupionych materiałów, wydawanie tychże do robot, skład, przyjmowanie i wydalenie robotników, oraz wyznaczanie plac dziennejch w porozumieniu z magistratem. W obecnych warunkach ustalenie takiej posady było bardzo wskazane. K. S.

Naokoło sceny i estrady.
Z teatru miejskiego. W sobotę 19 bm. wystawili teatr krakowski nowy dramat zaszczytnie znanego poety Leopolda Staffa, autora „Skarbu” i „Lady Godivy”. Tym razem temat i motywy swego dramatu, napisanego prozą, a noszącego tytuł „To samo”, zaczerpnął autor z życia codziennego, ujmując w kształt sceniczny szarą jej przedzie i wytworzył z niej z niego kolyzję, która doprowadziła w końcu główną postać kobiecą dramatu, nie mogącą znieść dokoła siebie atmosfery brudu i występku, do katastrofy tragicznej. Wytażony przez to raz pierwszy na scenie lwowskiej dnia 25-go października b. r. dramat Staffa spotkał się z jednoznacznie uznaniem krytyki i publiczności. — W dotychczasowej twórczości poety znajduje on stanowisko odrębne i okazuje ją z nową, nieznaną dotąd stroną.

W niedziele w „Zaczarowanym kole” Lucyana Rydla wystąpił po raz pierwszy w tym sezonie p. Wysocka w roli miłośniczki. Rolę kasztelana objął p. Marjański.

Powrót p. Wysockiej na scenę krakowską. Pertraktacje dyrekcyj z cenową artystką uwięziono zostały pomyślnym rezultatem i p. Wysocka wraca na scenę naszą, na razie zaangażowana tylko na pewien określony czas.

Koncert Śpiewak odbędzie się w piątek 17 bm. Zaukomy śpiewak powołał już zapalenie do zdrowia i w sobotę rozpoczął swoje tonorne koncerty. Program koncertu krakowskiego obejmuje arye z „Euryanty” Webera, z „Halki”, „Cyganki” oraz scenę końcową z „Otelii” — nadto pieśni Martiniego, Bizeta, Kittla i R. Straussa. Akompaniowanie op. O. Dacha. Dyrekcyja koncertów za wiadomą, że bilety zarezerwowane i nieodebrane, wciąga środy będą komu i u nem u sprzedane.

Koncert „Lutni” odbędzie się 16 listopada we czwartek z udziałem p. Wandy Hendrichowej, kapelmistrza Hecka, dra A. J. orkiestry 13 p. o. oraz chóru „Lutni” pod kier. dyr. Stelbela.

Repartuar teatru miejskiego im. Stowackiego.
Środa: skłobienie i pajacyk.
Czwartek: Kobieta i pajacyk.
Piątek: „Grube ryby”
Sobota: cło samo.
Niedziela: pop. „Księżyni tancerza”.
Niedziela wiecz. „Zaczarowane kole”.
Poniedziałek: „Kobieta i pajacyk.”

Co słycał w mieście?

Echa obrad konserwatywów. Niedzielną pończ obrady stronictwa „Prawicy narodowej” nie miały tak harmonijny przebieg, jakby wynikało z ogłoszonego w „Czasie” sprawozdania. Były dysonans, a wywołała je dyskusja o sojuszach wyborczych. Oto młody hr. Hieronim Tarnowski, prawdziwie enfant terrible wśród konserwatywów, atakował ostro kierownictwo „Prawicy” za zawieranie sojusze wyborcze i nie szczenił dotychczasowym wyńmków pod adresem niektórych polityków, jak dra Dobroszyńskiego i Stępińskiego. Hr. Stępiński bronił „Prawicy narodowej” przed nieobyczajnymi zarzutami, a ókac. hr. Antoni Wodźicki udzielił młodemu zapaleńcowi ściec ojcowejści admocyni, klamując w tem, że „młody hr. Tarnowski niema pojęcia o polityce, która, zaiste, nie jest romansem. Stary i wytrwały kierownicy stronictwa wiedzą dobrze co czynia, a zawierając sojusze z innymi stronictwami i zaprzagając je temsamem do pracy narodowej wspólnie z „Prawicą”, wytracają im w ten sposób broń opozycyjną z ręki”. Hr. Stanisław Tarnowski, ojciec Hieronima, tak był zafaszowany tą dyskusją, że przedewszystkiem opucił zebranie.

Fundusz naukowy im. prof. dra W. Kulczyńskiego. Komitet wybrany z półtora grona członków Akademii krak. oraz przyrodników polskich, zajmujący się urządzeniem uroczystości „Jubileuszowej” anoczności prof. dra Wł. Kulczyńskiego, przesunął swągę 2846 kor. 16 b., pozostałą z wydatków na urządzenie uroczystości, na utworzenie funduszu im. prof. dra Wł. Kulczyńskiego, przeznaczanego na opracowywanie fauny i flory ziem polskich w języku pol-

Lzaki, Zabawki, Gry towarzyskie, Konie na biegunach polecą w wielkim wyborze i przystępnych cenach

C. SZCZERNY, Kraków, GROSZAK

Kupujecie tylko znane i dobre!

HOFA pasty do obuwia, gdyż konserwują skórę i nadają jej śliczny połysk
HOFA pasty do metali, które czyszczą znakomicie miedź, mosiądz i L. p.
„Błękit” farbę do bielizny w masie, nadzwyczaj wydatną, nie osadzającą się.

skim, w pierwszym rzędzie na opracowanie dała pa-
jęczką.

O ubezpieczeniu artystów teatru miejskiego.
Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem dra Szar-
skiego posiedzenie subkomitetu dla spraw ubez-
pieczenia artystów teatru m. Komitet obradował
nad ustaleniem normy ubezpieczenia artystów w
Tow. przy urzędników w Lwowie i polecił wy-
pracować w tej sprawie elaborat wraz z odpowie-
dnimi wnioskami, które przedłożone będą wła-
ściwym sekcjom i Radzie m., celem powzięcia de-
finitywnej uchwały jeszcze przed końcem b. r.

Z Uniwersytetu. Na zimowe półroczu w Uni-
wersytecie Jagiellońskim zapisano się 3336 stu-
dentów i słuchaczy, czyli o 474 więcej niż w ro-
ku szesnastym.

**Zarząd Sekcji III. Rady Opolekuchej i Sekcji
"Ochrony Sztuki" polskiego Związku niewiast katoli-
ckich, urzędzą jak co roku "Gwiazdki" dla ubogiej
daiaty, nieszczęśliwej do ochrony p. sąsiedzkich. W
tym celu zwraca się do szanownych właścicieli firm,
z prośbą o składanie na ręce upowoważonego kurso-
rów, bądź w gotówce, bądź w postaci wyzorcowa-
nych resztek towarów, ufając, że również chętnie jak
w latach poprzednich, sekcję przyczyni się do udar-
owania tej dajaty najuboższych dziewczyn naszego
miasta.**

Odczyt o "Legionie". Z inicjatywą Związku ar-
tystów i artystek teatralnych, przed przedstawie-
niem "Legionu" na scenie krakowskiej odbędzie się
odczyt informacyjny o tym niepopalnym poemacie dra-
matycznym Stanisława Wyspiańskiego. Odczyt wygło-
si 23 m. w wielkiej sali Starego Teatru L. br. Mor-
stin.

Obchód ku czci Zygmunta Krasinskiego. Jak już
doniesiono, "Straż Polska" zajmie się obcho-
dem ku czci Zygmunta Krasinskiego, jako w set-
ną rocznicę jego urodzin. W tym celu wybrano
komitet, który się zajął wstępnymi pracami. —
Uchwalono w zarysie program obchodu, a za naj-
ważniejszą rzecz uznano wydanie popularnej mo-
nografii o Krasinskim. Monografia ta już jest na
ukończeniu.

Z Pałacu Sztuk Pięknych w Krakowie. Przygo-
towanie prac do urzędzenia I. Wystawy współczes-
nej polskiej sztuki kościelnej im. św. Piotra Skargi
już się rozpoczęło. Protokół nadtę na nią objął Epiko-
pat polski. Z naszym wyjątkiem otrzymał komitet od
wszystkich biskupów polskich pisma odrębne z od-
wołaniem błogosławieństwa pasterskiego i s. słowami sa-
mochęta dla szkodnej pracy komitetu. — Pod dyktando
architekta p. Sasyko-Bobnasa buduje się obecnie w
sali swanej Ś. Włocławka kaplica, która forma są-
stanców będzie najoryginalniejszą i pełną nastroju
religijnego całości w sobie zamkniętą. Oparając się
o autorski projekt dla religijnego kultu przybrał o
niewielkim polu artystycznym.

Dnia 15 b. m. popołudniu zostanie zamknięta o-
bena wystawa i gmach cały oddany do dyspozycji
komitetu wystawowego.

Płakietka z "Madonna" dla artysty-rzeźbiarza Ja-
na Nowaka, zakupiona na konkursie przez Towar-
zystwo Przyjaciół Sztuki Pięknych już została wybita
w srebrze i brzoście w wielkości 90x76 mm. przez
mennicę wiedeńską. Według jednogłośnej opinii zna-
wów przedstawia się ona pod każdym względem jako
jednorodzajowa wartość dzieła sztuki i stanowi bę-
dzie wartościową pamiątkę wystawy kościelnej. Cena
egzemplarza srebrnego K. 50, brzozonego sło-
necznego K. 20, zł. nowozłoty K. 15, srebrny K. 12.

Otwarcie szkoły plebaniarstwa. Onegdaj odbyło się
uroczyste otwarcie szkoły zawodowych plebaniar-
ków starobin i sumptem stowarzyszenia P. P. Ekonomek,
zaszczytnie znanego w mieście z swej humanitarnej
dajalności. Nowa szkoła mieści się w własnym bu-
dynku przy ul. św. Filipa 13.

**Z "Pochodu" Szymonowskiego, który wystawio-
ny w salach wiedeńskich "Secesji" tak wielkie ob-
chody zajeło, podaje "Świat" w ostatnim numerze sse-
reg reprodukcji artystycznych, dających wyobrażenie
o niepopalnym tam dziele, które wzięły się na odno-
wienie Zamek wawelski.**

Rauli chrześcijaństwo na szkołę w Orlowej, który
odbył się dnia 25 b. m. w salach Starego
Teatru zakończył się doskonale. Posiedzenie obzer-
nolnego komitetu odbędzie się w środę w sali re-
stauracyjnej Starego Teatru.

W części ratowej wzięło udział Chór akademicki,
zarazem komitet przygotowuje miłą niespodziankę
przez występ kilku młodych literatów. Sprzedaż bi-
letów już się rozpoczyna. Po informację zwracać się
należy do prasowej komisji p. M. T. Białonickiej
ul. Smoleńsk 1. 26.

Rekursy urzędnicze. Na posiedzeniu Wydziału
odbytego dnia 10 b. m. skonstytuował się Wydział na-
stępujący:

Przesesem obrano Jędrzejczyńskiego p. Grędyńskiego
Wład. za p. przesesa dra Paikowskiego Wład. i Dal-
nyskiego J. A. sekretarzem dra S. K. Stolarskiego
A. zastępcą S. Czernickiego, skarbnikiem Oksien-
skiego Wład. zastępcą Schneidera Józefa, gospodar-
zem Sullmistraka Bol. zastępcą Niklasa St. bibliotekar-
zem Bittnera Karola, zastępcami Schneidera F. J.
Katyńskiego A., Skoczyńskiego Fel. i Warzyńskiego

Winc. — Syndyktem Rezerwy obrany przez akcym-
czę dr M. Błaz. Karatorem technicznym sceny wy-
brał p. Świerzyńskiego, na kuratora zaś czystości je-
dnoimielnie zaproszono p. Bartoszewskiego Kaz. —
Prócz tego utworzone z członków Wydziału komisję
szabowawczą, komisję utrzymania lokali i komisję spo-
żywczą.

Jednorozowa urzędowania w bankach. Na 14-go
listopada zwołują "we Lwowie urzędniczy bankowi ogólny
w sprawie jednorozowego urzędowania w so-
boty we wszystkich instytucjach bankowych. Jak wiadomo,
od 1 lipca urzędniczy instytucje bankowe w ca-
łej Austrii w soboty tylko przed południem; tylko
w Galicji, wank stanowowego cępa Banku bę-
dącego nie można było dotychczas przeprowadzić tej
dai urzędniczych bankowych tak dobroczynny reformy
Dotychczas urzędniczy bankowi chcą na zgromadzeniu
zdecydować się raz na zawsze do wyrosolenia Rady nad-
zobę Banku bępotecznego.

Samobójstwa. Dziś odebrał sobie życie w mie-
szkańku przy ul. Batorego 1. 4 dr. fil. M. Kern-
baum.

Świętokradztwo. Od pewnego czasu pojawiają
się kradzieże w kościołach krakowskich. I tak:
8 b. m. skradziono w kościele O. Paulinów na
Skakale 5 srebrnych wotów, 9 b. m. w kościele
O. O. Karmelitów na Piasku kostowny diwan a
10 b. m. skradziono wota w kościele Bożego Cia-
ła i św. Mikołaja. Policja aresztowała onegdaj
czworo tych kradzieży w osobie Katarzyny z
Sprawców Kapustowej, rodem z Bronowic Kapu-
stowa, córka wdowa z Bronowic, zamężna wiesniaczka
popadły w nałóg pijanstwa, przetworzyła majątek
a wreszcie zeszała na drogę kradzieży.

Trucizna na karokony środkiem samobójczym.
P. Ewa M., żona kelnera zayła dzisiaj rano w sa-
mierze samobójczy trucię na karokony. Zawzawa-
na Pogotowie ratunkowe wypompowało zawartość jej
żołądka i prawoło desatkę do szpitala.

Kradzież strychowa. Nieznany sprawca skradł ze
strychu domu przy ul. Dęgiej 1. 34 garbacz, nale-
żący do p. Cecylii hr. Badońskiej. Policja jest już
na tropie sprawcy.

Kradzieża. Policja aresztowała wczoraj całej
szereg złodziei i wianymczywa, a między innymi
45-letniego Józefa Kusia, kucharza, skradzionego od
kilku lat przez sąb obowody w N. Sączu, Toma-
sza Hayna za włamanie się do mieszkania Marii
Chmielowskiej, 38-letnią Agnieszkę Szklarzak za
kradzież garderoby i zegarka na szkodę p. Rossa-
kowej w Zakrzukow, 14-letniego Tadeusza Brozka
za kradzież zegarka z mieszkania p. Porzyckiej,
zam. przy ul. Wrzesińskiej 1. 5.

Z kramki zabójczej.
Józef z Rozwodów Siedlecka, żona ob.
m. Krakowa, przesyłała list 46, smarka 12 b.
Katarzyna z Knapków Śliwińska, przesyłała
list 65, smarka w Wadowicach.

Z sali sądowej.

Okradanie emigrantów na dworcu kolejowym.
Dwaj złodzieje zawodowi, kilkanaście razy już
za kradzież karzeni Marcelli Kozioł i Józef Chre-
ściowski, stanęli wczoraj przed przysięgłymi pod
zarzutem zbrodni napolewej kradzieży z § 171 i
375 m. k. Najdła oni do niebardzo niebezpiecznej
branzy złodziei kieszonkowych z terenem ich daj-
jalności jest dworzec kolejowy, zwłaszcza w po-
zecz powrotu do kraju emigrantów i robotników so-
zownych.

Dnia 13 lipca b. r. wieczorem, w chwili o-
dejcia pociągu osobowego do Lwowa, donosił eks-
portyżar policyjny na dworcu Michał Okropki, ro-
lnik wracający właśnie z Ameryki do Rohatyna,
że w chwili, gdy opuszczał poczekalnię III klasy,
skradziono mu z ubrania całą w Ameryce zaprow-
ażoną gotówkę w kwocie 390 k., bilet jazdy do
Chodorowa i kwit na kufar, nadany w Boguminie.
Policja zarządziła natychmiast rewizję stojącego
pociągu i znalazła w jednym przedziale domę-
szych obwinionych, dobrze sobie znanych "dol-
niarzy". Pieniądzy już przy nich nie znalaziono
gdzś zdołał już — utartym złodziejskim zwycza-
jem — podać już trzeciemu spólnikowi, Schrebi-
w, który zbiegł.

Trybunałowi przewodniczył r. s. Olszewski,
oskarżał prokurator dr Sozański, bronił adwokat
dr Szalay.
Po przeprowadzonej rozprawie przysięgli jedno-
głośnie zatwierdził pytanie odnośnie do Kozia,
zaprzeczył zaś pytanie odnośnie do Chreściow-
skiego. Trybunał wymierzył Koziołowi za napolewą
kradzież karę 3-letniego ciężkiego więzie-
nia, Chreściowskiego zaś owoilo od winy i kary.

O rabunek przydrożny.

Okołica Woli Duchackiej ma już ustaloną sie-
wieniądzę przernoznolniczych rzemieślników i
przedsiębiorców agawów. Niema kadencji przysię-
głych, na którejby nie sądzono rabunka, dokon-
anego przez zuchów duchackich. Także dzisiaj sta-
nę przed przysięgłymi trzy typowe postacie, re-
prezentujące szumowny wielkociętki.

Osmnastoletnie wyroski Stanisław i Józef Bra-
cia Pabianowie oraz Stefan Karpala pili 19 wrze-

śnia w karczinie Lippermanna w Woli Duchackiej,
a gdy im brakło pieniędzy na dalszą libację, wy-
szli z karczmy i przyczaili się w rowie przydro-
żnym. Około 9 wieczorem wracali drogą z Pod-
górze do Woli Duchackiej majster szewski Jan
Jakubowski. Wówczas nagle rzucili się na obwin-
ionych, uderzyli go twardem narzędziem w głowę
tak, że upadł do rowu, poczem obrabowali go o ca-
łą posiadane gotówkę w kwocie 8 K. 60 hal,
zabrał mu dwa kopystki szewskie, które kupił w
Podgórzu i uszki w ciemnościach nocy. Przy
rewizji w mieszkaniu Pabianów znaleziono dwa
kopystki szewskie, zresztą czynni się wszyscy wy-

Fermenty w Kole polskiem.

Plotka o wystąpieniu narodowych demokratów z
Kola. — Postępowcy lwowscy. — Kampania „Kur-
jera Lw." i „Słowa Polskiego”.

W Kole Polskiem źle się dzieje. Wprawdzie
dzięki zresztę strategii prez. Bilińskiego i dzięki
zwartemu „blokowi” stroniłowi większość — Kolo
na zewnątrz występuje z większą powagą niż po-
przednio, ale wewnątrz nastaje coraz większe nie-
zadowolenie. Naprzód demokraci mający wszyst-
kich odcieni nie mogą się zgodzić rozoryzowania,
iż agrarowi konserwatywni kierunek tak bezwzględ-
nie dominuje w Kole. Następnie polityka prezesa
Bilińskiego w obec rządów wywołuje coraz ostrzejszą
krytykę tak ze strony radykalnych lwowskich
postępowców, jak i ze strony frakcji narodowych
demokratów.

„Kurjer Lwowski” donosi nawet, że narodo-
wi demokraci noszą się z zamiarem
wystąpienia z Kolem Jest to nie prawda.
Prawda natomiast jest tylko, że narodowi demo-
kraci, a przedewszystkiem ich organ „Słowo Pol-
skie” systematycznie i z wielką pasją zwalcza
Bilińskiego, nam. Bobrzyńskiego i „blok”, wy-
tykając im różne błędy.

Możliwie jest także, że lwowscy radykali pp.
Sliwiński i Lisiewski, a może też poseł dr
Gryn, wystąpią z grupy demokracji z wy-
stąpienia w Kole (liczącej 72 członków) i utworzą samoi-
stną radykalną grupę.

Jakież to zarzuty podnoszone są przeciw Kolem?
„Kurjer Lwowski” zarzeka Kola, iż oddało się
na usługi osobistej polityki i dyktatorstwa Biliń-
skiego. Protestuje gwałtownie przeciw słowom Bi-
lińskiego, wychwalającym Austrię, która „Pola-
kowie moralnie podbiła”, zarzeka mu bezwzględnie

Namiestnik a Rusini.

Ostatnia próba ugody. — Rozwiązanie Sejmu. —
Zmierz zgnielenia Ukraińców.

Od rzekomo dobrze poinformowanej osoby o-
trzymał dziennik żydowski „Tagblatt” następują-
ce informacje w sprawie rokowań ugody między
Polakami i Rusinami: „Obecne zaproszenie
Kola polskiego wystosowane do Rusinów jest o-
statnią próbą zawarcia pewnej ugody z partją
ukraińską. Jeżeli rokowania nie osiągną poży-
wnego rezultatu, to zamiar namiestnik dr Bo-
brzyńskiego za zgodą Bilińskiego zarządzą
zupenie inną politykę wobec Ukraińców. Nami-
estnik chce rozwiązać Sejm galicyjski, gdyż z po-
wodów obstrukcji ruskiej i tak Sejm nie mógłby
uchwalić reformy wyborczej. Przy nowych wybo-
rach sejmowych starać się będzie dr Bobrzyński
znieść grupę ukraińską i całym wpływem rządu
wyporze kandydatów klerykałno-ruskiej grupy
Barwińskiego. Owa ruska partja chrześcijańsko-
społeczna zyskuje coraz więcej wpływu; wielu kate-
dy ruskich popiera tę partję; gdyż odpowiada im
jej tendencja klerykałna. Dla żydów partja ta
nie jest przychylnie nposobiona, a zwalcza ona
Ukraińców w swej agitacji wśród chłopów anti-
semickimi hasłami twierdzeniem, że Ukraińcy za-
przedzili chłopów żydom. Klub ukraiński w Po-
kaniu swym składzie jest przeciwny ugody z Po-
lakami, gdyż największy wpływ w klubie wywie-
rają dziś żywiłi młodzie i radykałcy. Za ugody
występują zwłaszcza posłowie dr Kost Lewicki,
Kolesa i Wasiliko. Najbliższe przyszłość okaże,
czyj wpływ zwycięży”.

Sytuacja w Izbie posłów.

Sytuacja w Izbie posłów jest w dalszym cią-
gu niewyklarowana i zgola niepewna. — W Izbie
niema przewodniczącego. Brak kierunku. — Nie wiadomo,
jaki będzie rezultat dyskusji drożyzniar-
nej, jaki będzie los ustaw urzędniczych. —
Trudności przed gabinetem Stürgkha piętrzą się
bardzo wielkie. „N. Fr. Presse” podnosi starą, że
zamiast tworzyć „większość pracy”, przywdyde
stronniczo myśla stworzenia „koalicji” i parla-
mentarnym gabinetem.

Jak słychać, Kolo polskie zażąda teraz, jeśli
tektę rolnictwa obejmie Czech Brat. Dla Polaków
także portfel, prawdopodobnie portfel skarbu.
Czy widać, Kolo zmierzowało, że abstynencyja
była błędem.

piersią, twierdząc, że kopystki znaleźli w rowie.

Trybunał przysięgłych przewodniczył r. s.
Faronau, oskarżał prokurator dr Olszewski
a obwinionych bronił adwokat dr Smolarski,
dr Pawłowicz i dr Schönberg.

Poszkodowany Jakubowski z całą stanowczo-
ścią poznaje w oskarżonych rabusiu, poczem wy-
dał mu zarbowane kopystki, które stanowczo roz-
poznał jako swoją własność.

Trybunał po przeprowadzeniu rozprawy skazał
wszystkich obwinionych, na podstawie jednogło-
snej wyrdykt przysięgłych, każdego na 3 lata
ciężkiego więzienia.

niegłębko wobec rządu, który jednak Kolo zlekce-
ważył.

„Wbrew doradcom Kola powstał stały gabinet
rządzący hr. Stürgkha, nie ministerstwo parla-
mentarne. W gabinetie nowym Polskom nie oddać
żadnego resortu. A co najważniejsze, nowy rząd nie
okazuje skłonności do spełnienia najpilniejszego po-
stulatów kraju, szagwanarownego ustaw, kanału Wisła-
Dniestr. Wiadomości, które nadchodzą o projekcie
noweli do ustawy o drogach wodnych, są przeska-
żające. Zaledwie 100 milionów koron preliniuje się
w nim na lat 10 na budowę kanału galicyjskiego, co
oczywiście przewyższyć może chyba na przeprowadze-
nie kanału w Krakowa do granicy litewskiej. Jest taki
projekt na wejściu do Rady państwa, okaza się, że
p. Biliński i Kolo wprawdzie: ładali opinie publi-
cne niezgodnie z prawdą, zapewniali, że postula-
dają wszelkie roknie do rządu do budowy kanału
galicyjskiego”.

„Słowo Polskie” również atakuje Kolo za to
że straciło jedną tektę w gabinetie — i widzi
w tem „niesłychane zlekceważenie Kola i jego pre-
zesa”. „Słowo Polskie” twierdzi dalej, że w spr-
wie urzędniczej wystąpiło Kolo za uchwałę stron-
niców białych z inicjatywą, która — na szcze-
sliwie dla urzędników — skłoniła się kompletnie
flaskiem co jest rzeczą i dla ślepego wiodczą”.
Wreszcie żąda „Słowo Polskie” „zmiany metody
działania”.

W miesiące tajnych konwentyków muszą wejść
ponownie przeciwko organom Kola, przesyłano i ko-
misja parlamentarna. Zamiast otoczonych tajemni-
ca posiedzeń Kola należy powrócić do tradycji
posiedzeń jawnych, umożliwiających krajowi cią-
gle kontrolowanie poszczególnych posłów i stron-
niców w Kole reprezentowanych”.

Posiedzenie wtorkowe.

Wiedeń. Na początku dzisiejszego posiedzenia pre-
zydent Syllwester potępił obwołania godne zajścia
na koniec ostatniego posiedzenia i zwrócił się z go-
rącym apelem do Izby, aby w przyszłości w interesie
godności Izby tego rodzaju zajścia nie powtarzyły.

Pos. Malik w krótkim oświadczeniu Izbę prze-
stała za swoje postępowanie; w ten sposób sprawa
została zatłonią i Izba przystąpiła do porządku dzien-
nego.

Pos. Erb imieniem komisji drożyzniarnej zagalił
dyskusję drożyzniarską.

Zajęcie w parlamencie.

Wiedeń. Na początku posiedzenia Izby zreciła z ga-
lerii niejaki Gerson Roth z Ciany w Galicji na
lawy polskie bardzo obzerne pismo ulotne,
w którym przedstawiał się jako ofiara burmistrza tam-
tejszego Maltra. Rotha zaprowadzono do kancelarii
Izby i spisano tam z nim protokół.

Nowe ustawy podatkowe.

Wiedeń. Minister skarbu przedłożył dziś Izbie
następujące projekty nowych ustaw podatkowych:
w sprawie zmiany podatku od piwa, w sprawie
zmiany podatku od wódki, w sprawie uregulowa-
nia przekazywania z fundusów państwowych do
fundusów kraj i w sprawie obniżenia wymiaru
podatków realnych, dalej w sprawie podatku kon-
sumcyjnego od win musujących, w sprawie po-
datku samochodowy, w sprawie należności przy
spadkach i darowiznach.

Telegramy „Nowin”.

Wypadek Sienkiewicz na polowaniu.
Warszawa. Przewieziono tu do szpitala Sienkiewicz,
który został w czolo i w kolano stracony podczas polowania na bałanty w Pasłowicach.

NADESŁANE

za które Redakcja nie odpowiada.
Hygieniczne patentowane materace „POLONIA”
przewyższają swą trwałością i dokładnością wszelkie
dotąd wyrabianych materaców. Do nabycia we
wszystkich większych składach mebli. — Pierwzaga-
l. fabryka patentowanych sprężynowych matera-
ców „Polonia” w Podgórzu.

OBRAZY religijne, artystyczne wykończenie w Ramach ozdobnych. Ceny niskie bez konkurencyj. — Ceny obrazów z ramami ozdobnymi wielkość 5568 cm. Kor. 5, K. b, 6476 cm. Kor. 6, 7 i 8, 7595 cm. Kor. 12, 14 i 15 i droższe. — **OPRAWIA** obrazy portrety i fotografie w ramy najnowszymi fasonów

K. ZAJACZKOWSKI
Kraków, pl. Maryacki 8
między kościołem N. P. Maryi i św. Barbary.

„ZATONA” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Kraków, Sławkowska 14
poleca obficie zaopatrzoney składowi ubrań męskich jak również przyjmując wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa wchodzące :: Ceny najniższe!! Materiał dobrowy!!

